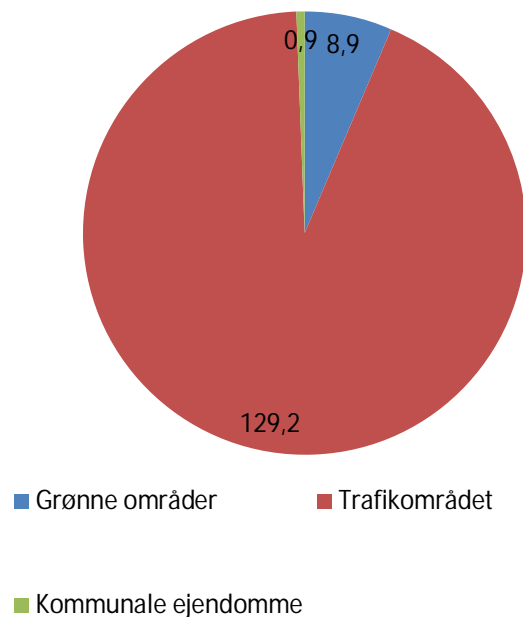

Mål og Midler – Teknisk Udvalg

Budget

Teknisk Udvalg har i 2014 et samlet netto-driftsbudget på 138,9 mio. kr. Budgettet udgør 3 % af Viborg Kommune samlede driftsudgifter.

Udvalgets nettodriftsudgifter fordelt på politikområder (i mio. kr.)

Vision

Visionen for Viborg Kommune udpeger nogle pejlemærker for sundhed, natur, bosætning og erhverv, som har særlig relevans for politikområderne under Teknisk Udvalg, jf. [Visionen for Viborg Kommune](#):

”Vil vi skabe en sund og grøn kommune. Det gør vi ved en øget indsats for at forebygge livsstilssygdomme og fremme livskvaliteten. Det skal ske gennem en klart defineret sundhedspolitik og en aktiv indsats overfor virksomheder og foreningen, der ønsker at prioritere sundhedsindsatsen. Vi vil værne om naturen og et rent miljø til gavn for befolkningens sundhed og rekreative udfoldelsesmuligheder”.

”Vi vil skabe et attraktivt erhvervmiljø i konstant udvikling. Det gør vi ved at understøtte erhvervslivets vækstvilkår og stimulere erhvervsklimaet. Samtidig videreudvikles den lokale erhvervsservice med attraktive lokaliseringsmuligheder, så den bliver en af landets mest professionelle, nytænkende og effektive”.

”Vi vil skabe levende byer og lokalsamfund. Det gør vi ved at bruge det aktive foreningsliv som drivkraft, hvor kommunen støtter aktivt op om den lokale virkelyst. Lokaldemokratiet og foreningslivet skal virke ne-

defra og bygge på initiativer og ideer i de enkelte lokalsamfund”.

Politikker

Der er i 2013 vedtaget en Natur- og Parkpolitik. Byrådet har desuden formuleret målsætninger og indsatsområder for politikområder under Teknisk Udvalg, som er en del af budgettet. Disse målsætninger og indsatsområder er gengivet i Mål og Midler for de enkelte politikområder.

Mål og Midler – Grønne områder

Fokusområder i 2014

På politikområdet Grønne områder er der følgende fokus i budgetåret 2014:

Realisering af Natur- og Parkpolitik

Realisering af den vedtagne Natur- og Parkpolitik. Realiseringen af politikens indsatsområder sker primært i to faser:

- I første fase udarbejdes en Natur- og Parkplan – en arealanvendelsesplan. Planen skal indeholde en beskrivelse og en udmøntning af politikens tværgående målsætninger og temaer på det geografiske niveau. Med andre ord skal planen fastlægge konkrete mål for karakteren, indholdet, faciliteter og driften i kommunens forskellige parker og grønne områder i de kommende år.
- Anden fase består af løbende udarbejdelse af årlige handleplaner, der beskriver, hvilke af Natur- og Parkplanens indsatser, der skal realiseres hvor og hvornår.

Dele af politikens handlingsdel vil dog umiddelbart kunne realiseres i 2014

Omdannelse af Sønæs

Der skal i samarbejde med bl.a. Energi Viborg gennemføres en omdannelse af Sønæs til et rekreativt område med en stor rense-dam på området.

Formidling om grønne områder

Der skal arbejdes med formidlingen af de grønne områder. Både konkret i de enkelte områder med udarbejdelse af kortborde og plancher, men især også ved en opdatering og udbygning af kommunens hjemmeside.

Nye samarbejdsformer

Nye samarbejdsformer og vilkår for driften af parker og grønne områder efter konkurrenceudsættelsen af opgaverne skal indarbejdes.

Fokusområder er de faglige og økonomiske mål/indsatsområder, som der sættes særligt fokus på i budgetperioden. De udvælges ud fra politiske målsætninger, ny lovgivning eller aktuelle udfordringer.

- Forstbotanisk Haves 100 års jubilæum kan mest korrekt fastsættes til 2014 og ikke 2013. der påbegyndes derfor et renoveringsprojekt i 2013 som færdiggøres med et jubilæums arrangement i 2014
- Der udføres i 2014 diverse renoverings- og vedligeholdelsesprojekter i kommunens parker.

Mål og Midler – Grønne områder

Her gengives mål/indsatsområder fra vedtagne politikker og strategier samt øvrige mål/indsatsområder, der vedtages i forbindelse budgettet.

Målsætninger og indsatsområder 2014

Byrådet har formuleret målsætninger for Grønne Områder, som er en del af budgetbemærkningerne. Disse målsætninger ses nedenfor.

Der forventes vedtaget en Natur- og parkpolitik i 2013. Der er ikke vedtaget andre sektorpolitikker for politikområdet Grønne Områder.

MÅLSÆTNINGER

Det er Byrådets målsætning, at vi skal fastholde og forbedre byernes og erhvervslivets udviklingsmuligheder:

- Attraktive bolig- og bymiljøer skal skabes, fastholdes og forbedres
- Vilkårene for turismen skal forbedres

Det er Byrådets målsætning, at vi skal fastholde og forbedre borgernes sundhed:

- Sundhedsskadelig forurening skal forhindres
- Mulighederne for friluftsliv skal styrkes
- Bygninger og tilknyttede arealers kvalitet og sikkerhed skal sikres

Det er Byrådets målsætning, at vi skal fastholde og forbedre Viborg Kommunes natur

Mål og Midler – Grønne områder

Effektmål i 2014-2017

Der udarbejdes tre til fem effektmål på hvert politikområde. Effektmål er målbare målsætninger, som retter fokus på effekten af kommunens ydelser for borgerne og samfundet.

	2014	2015	2016	2017
<p>Realisering af Natur- og Parkpolitikken for Viborg Kommune "Grønne sammenhænge" fra 2013 (tværgående effektmål med KMU – Plan-, Natur- og Miljøområdet)</p> <p>Der er politisk ikke fastsat endelige mål for, hvornår de 33 indsatser i Natur- og Parkpolitikken skal være gennemført. Senest i slutningen af byrådsperioden 2014 - 2018 vil det blive vurderet, om eller i hvilket omfang Natur- og Parkpolitikken skal revideres.</p>	20%	40%	60%	80%
<p>Omdannelse af Sønæs</p> <p>Omdannelse af Sønæs til et nyskabende, rekreativt område med fokus på klimatilpasning, vandets kredsløb i byen, aktiviteter og læringsmiljø.</p> <p>Projektets vision, idegrundlag og afgrænsning er under udvikling. Der vil foreligge et projektforslag til politisk behandling omkring udgangen af 2013. Anlægsarbejdet igangsættes foråret 2014.</p>	Løbende målopfyldelse, se delmål pr. år i effektmålskabelon			

Mål og Midler – Grønne områder

Budgetramme

Budgetramme fordelt på hovedområder

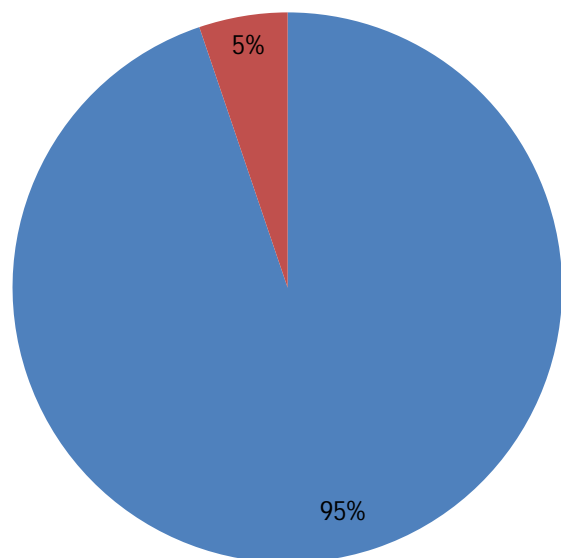
Beløb i 1000. kr. og i 2014-priser	Resultat 2012	Budget 2013	Budget 2014	Budget 2015	Budget 2016	Budget 2017
Grønne områder og naturpladser*	8.629	8.835	8.421	8.417	8.419	8.419
Skove	551	464	460	460	460	460
I alt	9.180	9.299	8.881	8.877	8.879	8.879

* incl. andre fritidsfaciliteter og skadedyrsbekæmpelse på egne arealer

Mål og Midler – Grønne områder

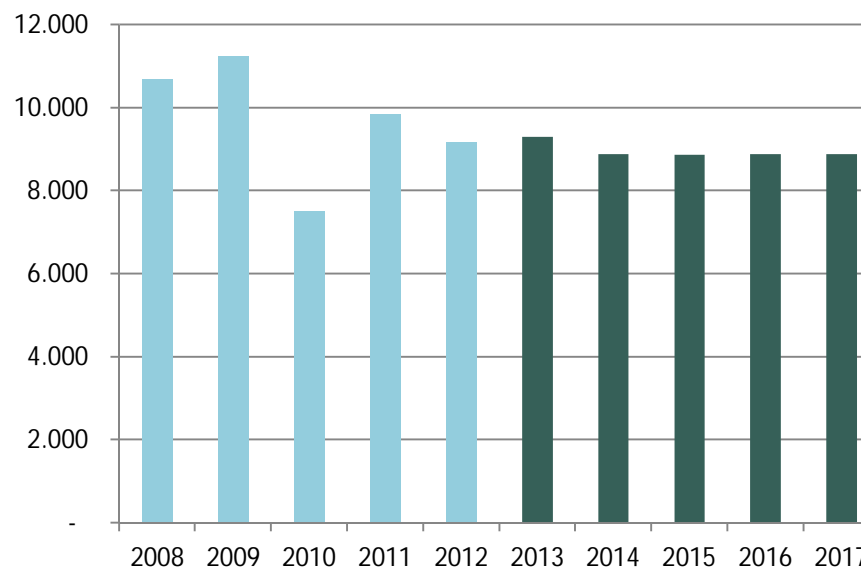
Nøgletal

Nettodriftsudgifter fordelt på hovedområder (i procent)

■ Grønne områder og naturpladser* ■ Skove

Udvikling i udgifter fra 2008 til 2017 (1.000 kr., 2014 P/L)

Bemærkning: 2008-2012 er realiseret forbrug. 2013-2017 er det oprindelige budget

I forbindelse med årsskiftet mellem 2009 og 2010 var der en særlig hård vinter. Park- og Vejservice's mandskab blev således i en længere periode anvendt til opgaver på vintertjeneste. I 2011 er forbrugt af overførsel fra tidligere år til bl.a. registreringsarbejde for at kunne visualisere plejeniveauer i kortmaterialer. Udgiftsniveauet forventes lavere i 2013 til 2017, som følge af generelle besparelser i kommunen.

Mål og Midler – Grønne områder

Budgetforudsætninger

Udvikling i pris og mængde (1.000 kr., 2014 P/L)

	Regnskab 2012	Budget 2013	Budget 2014	Regnskab 2012	Budget 2013	Budget 2014	Regnskab 2012	Budget 2013	Budget 2014
		(pris pr. ha)			(antal ha)				
Grønne områder og naturpladser	56.921	58.907	56.166	151	151	151	8.595	8.895	8.481
Andre fritidsfaciliteter	2.583	-3.000	-3.000	12	22	22	31	-66	-66
Skove, bynære	6.122	5.156	5.111	90	90	90	551	464	460
		(pris pr. nedskudt rågeunge)			(antal nedskudte rågeunger)				
Skadedyrsbekæmpelse	2,72	5,45	5,45	1.101	1.101	1.100	3	6	6
Øvrige nettoudgifter									
I alt	-	-	-	-	-	-	9.180	9.299	8.881

Mål og Midler – Grønne områder

Forklaring af budgetforudsætninger

Udvikling i pris og mængde

Der er uændret serviceniveau og der er ingen ændringer i arealernes omfang og sammensætning.

Regnskabsresultatet for 2012 samt budgetopfølgningen pr. 31. marts 2013 er brugt som grundlag for budgetlægningen.

Budgetterne er reguleret med Kommunernes Landsforenings pris- og lønskøn

Langt det største ressourceforbrug på området er indkøb af ydelser fra Park- og vejservice.

Grønne områder udgør således en stor del af beskæftigelsesgrundlaget i Park- og Vejservice.

Det giver en fleksibilitet i anvendelsen af mandskabet i vintermånederne.

I milde vintre bruges forholdsvis flere timer på beskæring af træer og buske. I hårde vintre bruges i modsætning hertil flere timer på vintervedligeholdelse af vejene (på politikområdet trafik).

Der plejes i alt 263 Ha grønne områder, andre fritidsarealer og bynære skove. Det er fordelt på

- Grønne områder og naturpladser 151 ha
- Andre fritidsfaciliteter 22 ha
- Bynære skove 90 ha

Væsentlige ændringer i budgettet

Andet

Pleje af arealerne var i udbud i 2013. Driftsopgaverne løses fortsat af Park & Vejservice fra 2014. I forhold til det oprindelige budgetforslag for 2014 er der indregnet en besparelse på ca. 310.000 kr.

Mål og Midler – Trafikområdet

Fokusområder i 2014

På politikområdet Trafik er der følgende i fokus for budgetåret 2014:

Drift:

Opfølgning på udbud

2014 bliver det første år, hvor Park og Vej-service's opgaver skal udføres på baggrund af det udbud, der er sket, bl.a. på det meste af politikområdet "Trafik". Derfor vil der blive sat meget fokus på at skabe en god dialog med den vindende entreprenør og lave en tæt opfølgning på de arbejder, der skal udføres. Alt sammen med henblik på at få mest mulig drift udført i den bestilte kvalitet inden for den økonomiske ramme, der er til rådighed.

Vintertjeneste

Byrådet har fastsat et serviceniveau for vintertjenesten. Gennem flere år har der været afsat ca. 15 mio. kr. om året til vintertjeneste. Det har imidlertid vist sig, at det ofte ikke har været muligt at udmønte dette serviceniveau inden for den budgetramme, der er til rådighed - selv i de såkaldte milde vintre. Fra 2014 sættes derfor fokus på en omfordeling af midlerne indenfor politikområdet, således at der med det nuværende serviceniveau afsættes flere midler på "vinterbudgettet". En normal mild vinter koster erfaringsmæssig ca. 20 - 21 mio. kr. Det sættes på at omfordele 5 mio. kr. til budgettet fra den "risikopulje", der er på driftsbudgettet på politikområdet Trafik.

Derudover bliver der blive iværksat nye udbud af hele vintertjenesten, der måske også kan medvirke til at styrke området, idet arbejderne kan udføres for en billigere pris og bidrage til, at der bliver lidt mere "luft" i budgettet for vintertjeneste.

Trafiksikkerhedsplan

Der skal udarbejdes en revideret trafiksikkerhedsplan, der skal tage sigte på et fortsat fokus på at øge trafiksikkerheden via kampanjer og fysiske tiltag på de steder, hvor der er en overhyppighed af ulykker, samt på problematikken vedrørende trafikfarlige skoleveje. Den seneste statistik for trafikulykker viser glædeligvis, at vores mål i den forrige plan er overholdt, idet antallet af trafikuheld med personskade er reduceret med 43 % fra 2005 til 2012. Målet var en reduktion på mindst 40 %. I den reviderede trafiksikkerhedsplan kunne sigtet være at tage udgangspunkt i de landspolitiske mål, der sætter på en 50 % reduktion i 2020 i forhold til tallene fra 2010. Det er et meget flot og ambitiøst mål, som kun kan nås, hvis der fortsat afsættes midler til formålet og disse bruges målrettet til formålet.

Kollektiv trafik

Den kollektive trafik undergår i disse år en del forandringer. I 2012 blev der idriftsat en helt ny køreplanstruktur i Viborg by og en del ændringer på lokalruterne. I 2013 er der arbejdet på at få tilpasset køreplanerne med udgangspunkt i de indhøstede erfaringer fra 2012. Fra og med 2014 bliver der satset på

Fokusområder er de faglige og økonomiske mål/indsatsområder, som der sættes særligt fokus på i budgetperioden. De udvælges ud fra politiske målsætninger, ny lovgivning eller aktuelle udfordringer.

at indføre ny teknologi både i busser, ved de større stoppesteder og på Viborg Rutebilstation. Det er ligeledes besluttet at indføre Rejsekortet til erstatning af den nuværende billet. Alt sammen med det mål at få flere til at bruge den kollektive trafik. De foreløbige tal tyder på, at indtægterne stiger som følge af flere passagerer ved de allerede foretagne ændringer.

Regn- og tøjbrud

I de senere år oplever vi oftere ekstreme regn- og tøjbrudssituationer, der medfører betydelige omkostninger til oprydning og rengøring på vejarealer. Det er udfordringer, som vi skal forholde os mere målrettet til fremover og vurdere, hvad der skal gøres forebyggende, og hvad der skal gøres, når det sker.

Anlæg:

Banebyen

Den videre projektering for etablering af en ny vej i Banegraven i Viborg midtby iværksættes i 2013 med henblik på, at der i løbet af 2014 kan påbegyndes opkøb af arealer og måske iværksættes visse anlægsarbejder. Det skal alt sammen ske i en koordineret proces med det samlede vinderforslag for hele banebyen: "Banebyen – en levende og bæredygtig bydel".

Cykelstier og trafiksikkerhed

På anlægsbudgettet i 2014 og de kommende år er der afsat midler til at forbedre forholde-

Mål og Midler – Trafikområdet

ne for cyklister mellem hjem og skole. Her er der sat fokus på at forbedre trafiksikkerheden og -trygheden for trafikantgruppe skoleelever. En indsats der også bidrager til Kommunens mål om øget sundhed. Derudover kan det på sigt spare på de kommunale udgifter til skolebusbetjeningen. Endelig sigtes der - med nye anlægsmidler til at øge tra-

fiksikkerhed - på fortsat at kunne sænke antallet af trafikuheld med personskaade.

Omlægning af fortove

Mange fortove fremstår i en dårlig tilstand, og det har kun i relativ beskedent omfang været muligt at omlægge disse indenfor de driftsmidler, der er afsat. I 2014 gøres der en særlig indsats for at få lavet en mærkbar for-

bedring på dette felt, så borgerne i mindre omfang oplever meget ujævne fortove og vi undgår faldulykker. Men i de følgende år vil det også være nødvendigt at få afsat ekstra midler, hvis den nuværende standard skal hæves.

Mål og Midler – Trafikområdet

Her gengives mål/indsatsområder fra vedtagne politikker og strategier samt øvrige mål/indsatsområder, der vedtages i forbindelse budgettet.

Målsætninger og indsatsområder

Byrådet har formuleret målsætninger for Trafikområdet, som er en del af bemærkningerne til budgettet. Disse målsætninger ses nedenfor.

Der er vedtaget en sektorpolitik for Trafikområdet vedrørende cykelpolitik. Den er gældende for perioden 2010 - 2020. Viborg Kommunes Trafiksikkerhedsplan blev godkendt af Teknisk Udvalg den 5. maj 2010. Trafiksikkerhedsplanens formål er at komme med løsningsforslag til, hvordan antallet af dræbte og tilskadekomne i trafikken kan reduceres i kommunen.

MÅLSÆTNINGER

Det er Byrådets målsætninger, at:

Vi skal fastholde og forbedre byernes og erhvervslivets udviklingsmuligheder:

- attraktive bolig- og bymiljøer skal skabes, fastholdes og forbedres
- byerhvervenes vilkår skal forbedres
- vilkårene for jordbrug, fiskeri og råstofferhverv skal forbedres
- vilkårene for turismen skal forbedres
- vilkårene for infrastrukturen fastholdes og forbedres
- den kollektive trafik skal forbedres

Vi skal fastholde og forbedre borgernes sundhed:

- sundhedsskadelig forurening skal forhindres
- mulighederne for friluftsliv skal styrkes
- ulykker i trafikken skal forebygges
- bygninger og tilknyttede arealers kvalitet og sikkerhed skal sikres

Vi skal fastholde og forbedre Viborg kommunes natur

Vi skal medvirke til, at det globale klima ikke forringes.

Mål og Midler – Trafikområdet

Effektmål i 2014-2017

Der udarbejdes tre til fem effektmål på hvert politikområde. Effektmål er målbare målsætninger, som retter fokus på effekten af kommunens ydelser for borgerne og samfundet.

	2014	2015	2016	2017
Fremme af cyklismen <ul style="list-style-type: none"> Cykeltrafikken fremmes og antallet af cyklister stiger, hvilket ses ved, at mindst hver 5. tur foretages på cykel. Andelen af børn, der cykler til og fra skole, stiger med 5 % - gælder for de elever, der deltager i projektet i Nordiske Cykelbyer. Andelen af elever, som bliver kørt i bil til og fra skole, reduceres med 10 % - gælder for de elever, der deltager i projektet i Nordiske Cykelbyer. <p>Forventet målopfyldelse inden 2020, jf. Cykelpolitik 2011-2020</p>	16%	17%	18%	19%
Øget trafiksikkerhed i Viborg Kommune 50 % reduktion i antal personskader i trafikken på kommunevejene i Viborg Kommune i 2020 i forhold til tallene fra 2010.	20 % (max. 51 personskader)	25 % (max. 48 personskader)	30 % (max. 44 personskader)	35 % (max. 41 personskader)
Kvalitet, komfort og værdi af kommunale veje Vejene værdi fastholdes til samme niveau som opgjort i 2010 <ul style="list-style-type: none"> 75 km af de overordnede trafikveje bringes i "god stand" senest i 2014, således at alle de overordnede trafikveje er i kategorien "God stand" 105 km af de øvrige trafikveje og lokalveje forbedres, så alle vejene af denne type mindst er i kategorien "Acceptabel stand" senest i 2016 Der er ingen kommunale veje i kategorien "Kritisk stand" efter 2016. 	Senest i 2014	-	-	-
	-	-	Senest i 2016	-
	-	-	-	Efter 2016

Mål og Midler – Trafikområdet

Budgetramme

Budgetramme fordelt på hovedområder

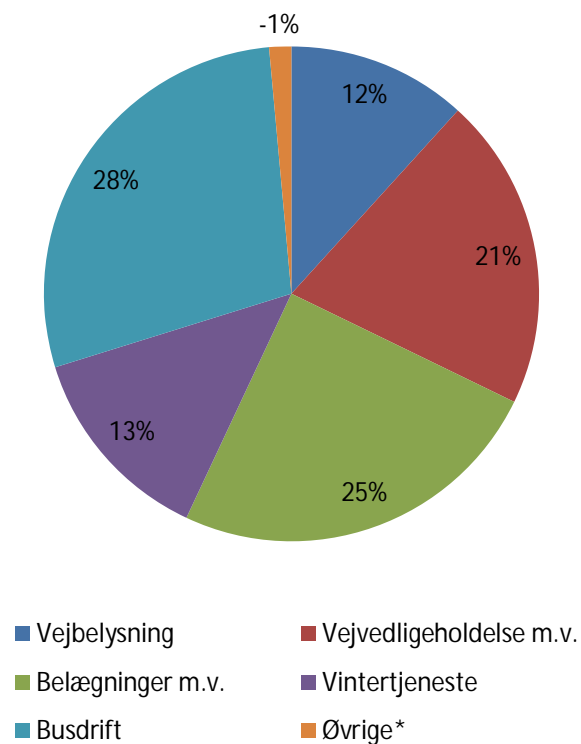
Beløb i 1000. kr. og i 2014-priser	Resultat 2012	Budget 2013	Budget 2014	Budget 2015	Budget 2016	Budget 2017
Vejbelysning	15.691	16.171	15.588	14.438	13.288	12.138
Vejvedligeholdelse m.v.	30.831	27.611	27.284	27.284	27.284	27.284
Belægninger m.v.	33.571	34.995	32.938	34.930	34.930	34.930
Vintertjeneste	19.184	15.737	17.622	18.622	19.622	19.622
Busdrift	33.949	38.759	37.709	38.436	38.436	38.436
Øvrige*	-619	4.501	-1.943	-3.244	-3.242	-3.303
I alt	132.607	137.774	129.198	130.466	130.318	129.107

* Fælles formål, arbejder for fremmed regning, driftsbygninger og pladser, parkering, havne og lystbådehavne mm.

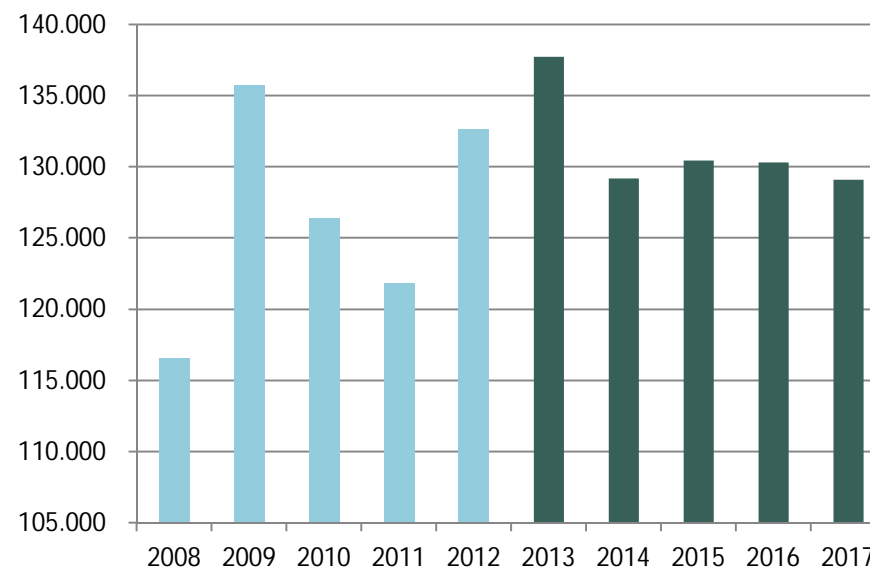
Mål og Midler – Trafikområdet

Nøgletal

Nettodriftsudgifter fordelt på hovedområder (i procent)

Udvikling i udgifter fra 2008 til 2017 (1.000 kr., 2014 P/L)

Bemærkning: 2008-2012 er realiseret forbrug. 2013-2017 er det oprindelige budget

Der blev foretaget en hård opbremsning i forbruget i 2008 efter en overskridelse af budgettet i 2007, hvor der var særlige udfordringer med at tilpasse resurserne til en ny struktur. I 2010 og 2011 har der været mindreforbrug på den kollektive trafik. Budgettet er hævet i budgetårene 2013 til 2017 på baggrund af ønske om at forbedre asfaltbelægningerne på vejene.

Mål og Midler – Trafikområdet

Budgetforudsætninger

Udvikling i pris og mængde (1.000 kr., 2014 P/L)

	Pris (nettoutgift) i kr.			Mængde			Totale nettoudgifter i 1.000 kr.		
	Regnskab 2012	Budget 2013	Budget 2014	Regnskab 2012	Budget 2013	Budget 2014	Regnskab 2012	Budget 2013	Budget 2014
Driftsbygninger og pladser	(pris pr. ansat i Park & Vej) 25.544	18.480	22.382	(antal ansatte i Park & Vej) 136	125	102	3.474	2.310	2.283
Vejvedligeholdelse	(pris pr. km kommunevej) 27.270	25.664	25.130	(antal km kommunevej) 1.706	1.706	1.706	46.522	43.782	42.872
Parkering	(indtjening pr. fuldtidsansat) -237.333	-343.667	-342.333	(antal fuldtidsansatte P-vagter) 3	3	3	-712	-1.031	-1.027
Belægninger m.v.	(pris pr. m ² ny belægning) 76,13	85,49	73,20	(antal m ² ny belægning) 440.946	409.353	450.000	33.571	34.995	32.938
Vintertjeneste, vejrafhængig	(pris pr. ud kald) 203.026	174.856	195.800	(antal ud kald) 77	90	90	15.633	15.737	17.622
Vintertjeneste, ikke vejrafh.							3.551	0	0
Kollektiv trafik (køreplantimer)	(pris pr. køreplantime) 492	523	496	(antal køreplantimer) 68.989	74.062	76.000	33.949	38.759	37.709
Øvrige nettoudgifter							-3.380	3.222	-3.199
I alt	-	-	-	-	-	-	132.608	137.774	129.198

Mål og Midler – Trafikområdet

Øvrige nettoudgifter uden pris-/mængdeforudsætninger

	Totale nettoudgifter i 1.000 kr.		
	Regnskab 2012	Budget 2013	Budget 2014
Fælles formål, Park- og Vejservice m.v.	-1.705	3.238	-3.210
Arbejde for fremmed regning	-1.943	-241	-214
Busskure og busstandere m.v.	212	255	255
Havne	56	-30	-30
I alt	-3.380	3.222	-3.199

Mål og Midler – Trafikområdet

Udvikling i pris og mængde - Trafik og veje, vejvedligeholdelse

	Pris (nettoutgift) i kr.			Mængde			Totale nettoudgifter i 1.000 kr.		
	Regnskab 2012	Budget 2013	Budget 2014	Regnskab 2012	Budget 2013	Budget 2014	Regnskab 2012	Budget 2013	Budget 2014
Vejbelysning	(pris pr. lampe)			(antal lamper)					
	667	685	661	23.527	23.600	23.600	15.691	16.171	15.588
Færdsesregulerende / sikkerhedsfremmende foranstaltninger	(pris pr. km asfaltvej)			(antal km asfaltvej)					
	1.764	1.698	1.684	1.650	1.650	1.650	2.910	2.801	2.779
Renholdelse inden for vejskel	(pris pr. borger i kommunen)			(antal borgere i kommunen)					
	35,23	43,60	42,92	93.817	94.350	94.753	3.305	4.114	4.067
Broer, tunneller mv.	(pris pr. bygværk over ø50)			(antal bygværker over ø50)					
	3.378	3.231	3.175	323	324	325	1.091	1.047	1.032
Virksunddæmning	(pris pr. gennemsejling)			(antal gennemsejlinger)					
	945	657	649	1.441	1.800	1.800	1.362	1.183	1.169
Springvand	(pris pr. springvand)			(antal springvand)					
	14.083	17.000	16.917	24	24	24	338	408	406
Græsslåning indenfor vejareal	(pris pr. km kommunevej)			(antal km kommunevej)					
	1.841	1.404	1.393	1.706	1.706	1.706	3.140	2.395	2.376
Beplantning indenfor vejareal	(pris pr. rendestensbrønd)			(antal rendestensbrønde)					
	3.526	2.513	2.491	1.706	1.706	1.706	6.016	4.288	4.249
Afvanding - rendestensbrønde	(pris pr. km kommunevej)			(antal km kommunevej)					
	111,20	67,36	65,82	27.500	27.600	27.650	3.058	1.859	1.820
Øvrig afvanding							4.206	3.113	3.077
Vejtilsyn	(pris pr. km kommunevej)			(antal km kommunevej)					
	807	682	676	1.706	1.706	1.706	1.377	1.164	1.154
Øvrige nettoudgifter							4.026	5.238	5.155
I alt	-	-	-	-	-	-	46.520	43.781	42.872

Mål og Midler – Trafikområdet

Øvrige nettoudgifter uden pris-/mængdeforudsætninger - vejvedligeholdelse

	Totale nettoudgifter i 1.000 kr.		
	Regnskab 2012	Budget 2013	Budget 2014
P-plads på godsbanearreal ved Viborg Station	94	103	101
P-pladser, torve og pladser	903	1.650	1.633
Inventar inden for vejskel	363	614	612
Vejafvandingsbidrag	2.666	2.871	2.809
I alt	4.026	5.238	5.155

Udvikling i pris og mængde - Belægninger

	Pris (nettoudgift) i kr.			Mængde			Totale nettoudgifter i 1.000 kr.		
	Regnskab 2012	Budget 2013	Budget 2014	Regnskab 2012	Budget 2013	Budget 2014	Regnskab 2012	Budget 2013	Budget 2014
Fortove	(pris pr. km fortov) 8.798	8.327	8.255	(antal km fortov) 321	321	321	2.824	2.673	2.650
Grusveje og stier	(pris pr. km. grusvej) 9.089	11.054	11.000	(antal km grusvej) 56	56	56	509	619	616
Veje og stier med asfaltbelægning	(pris pr. m ² asfaltarbejde) 68,57	57,55	48,24	(antal m ² asfaltarbejder) 440.946	409.353	450.000	30.237	23.560	21.707
Øvrige nettoudgifter							0	8.143	7.965
I alt	-	-	-	-	-	-	33.570	34.995	32.938

Øvrige nettoudgifter uden pris-/mængdeforudsætninger - belægninger

	Totale nettoudgifter i 1.000 kr.		
	Regnskab 2012	Budget 2013	Budget 2014
Styrkelse af vejkapitalen	0	8.143	7.965
I alt	0	8.143	7.965

Mål og Midler – Trafikområdet

Forklaring af budgetforudsætninger

Udvikling i pris og mængde

Mandskabet er over de senere år løbende reduceret ved naturlig afgang.

Den samlede udgift pr. km. vedligeholdt vej er faldende. Vedligeholdelse af veje dækker i denne forbindelse over bl.a. renholdelse, græsklipning, beplantning indenfor vejskel, vejafvanding, gadebelysning og vejtilsyn.

En rammeaftale på asfaltbelægninger bevirker, at der forventes en stigning i antal m² ny belægning på ca. 10.000 m².

Køreplantimerne i kollektiv trafik er fra 2014 hævet med ca. 2.000 køreplantimer.

Regnskabsresultatet for 2012 samt budgetopfølgningen pr. 31. marts 2013 er brugt som grundlag for budgetlægningen.

Budgetterne er reguleret med Kommunernes Landsforenings pris- og lønskøn.

Væsentlige ændringer i budgettet

Budgetforliget

Udvidelser:

- Der er indarbejdet 1 mio. kr. til implementering af rejsekortet under kollektiv trafik fra 2015.

- Til vintertjenesten er der afsat 2 mio. kr. i 2014, 3 mio. kr. i 2015 og 4 mio. kr. i 2016 og 2017.

Besparelser:

- Der er indregnet besparelse på 1,4 mio. kr. på effektivisering af udbudsformen vedr. nye asfaltbelægninger.
- Der er indregnet besparelse på 0,45 mio. kr. i 2014 stigende til besparelse på 3,9 mio. kr. i 2017 vedr. modernisering af det kommunale gadebelysnet vis EU Elenaprojekt

Andet

Park- og Vejservices arbejdsområder var i udbud i 2013. Driftsopgaverne løses fortsat af Park- og Vejservice.

I forhold til det oprindelige budgetforslag er der indregnet en besparelse på 6,5 mio. kr. som konsekvens af udbuddet.

Fra 2014 vil der være 69 medarbejdere, som arbejder med kontrolbuddets arbejdsopgaver samt 26 medarbejdere, der har arbejdsopgaver, der ligger udenfor kontrolbuddet fra Park- og Vejservice.

Budgettet til asfaltbelægninger er fra 2013 hævet med 8.0 mio. kr. for at indhente et efterslæb i vejvedligeholdelsen og for at fastholde vejkapitalen.

Vedligeholdelse af vejarealerne udbydes i 2013 med overtagelse af opgaverne fra 2014.

Mål og Midler – Kommunale ejendomme

Fokusområder i 2014

På politikområdet "Kommunale Ejendomme" er der følgende fokus i budgetåret 2014:

Ejendomsadministration

Området omfatter drift og administration af en række kommunale ejendomme, herunder bl.a. offentlige toiletter, beboelsesejendomme, kasernebygningerne og ledigblevne ejendomme, som skal sælges.

I 2014 vil der være fokus på følgende områder:

- Målrettet driftsøkonomisk styring af politikrådets ejendomme
- Afhændelse af ledigblevne ejendomme.

Målrettet indsats for håndtering af de budgetmæssige forhold - i forbindelse med tomgangsdrift - og afhændelse af ledigblevne ejendomme.

Kontraktstyringsenheden

Viborg Kommune har etableret en kontraktstyringsenhed, der har til opgave at sikre, at kontrakterne overholdes.

I 2014 vil der være fokus på:

- kontrol, tilsyn og opfølgning med kvaliteten af opgavens udførelse
- Kontrol og tilsyn i forhold til kontraktens vilkår i øvrigt, eks. vedr. arbejdsmiljø og personale
- Dialog med leverandørerne generelt.

Byfornyelse

Viborg Kommune har p.t. igangværende by- og områdefornyelsesprojekter i Hvam, Ørum, Klejtrup, Vammen og Viborg. Der er fremsendt ansøgning på områdefornyelsesprojekt i Karup, som forventes godkendt inden sommerferien 2013, og endelig forventes opstart af 1 til 3 nye projekter i Møldrup, Stoholm og evt. Rødkærbro.

Pulje til byfornyelse i landsbyerne

Der forventes udarbejdet en revideret strategi for udmøntning af byfornyelsesmidlerne til landsbyerne. Midlerne skal anvendes til forskønnelse af de mindre byer (alle byer bortset fra Viborg og Bjerringbro)

Fokusområder er de faglige og økonomiske mål/indsatsområder, som der sættes særligt fokus på i budgetperioden. De udvælges ud fra politiske målsætninger, ny lovgivning eller aktuelle udfordringer.

Det er meddelt tilsagn om statsstøtte på 7.4 mio. kr. og sammen med kommunens andel er der således 12.3 mio.kr. til indsats i forhold til nedrivning og forskønnelse af bygninger og oprydning i landdistrikterne. Derudover meddeles der kontant støtte til bevaringsværdige lejeboliger efter byfornyelseslovens kap. 3 og 5, og til bevaringsværdige andels- og ejerboliger efter kap. 4.

I andet kvartal forestås præmiering af smukke bygninger.

Såfremt der iagttages nye bygninger, der skal sikres bevaret, indberettes disse til SAVE-systemet, og der foretages relevant sagsbehandling på sager fremsendt fra Kulturarvsstyrelsen.

Mål og Midler – Kommunale ejendomme

Her gengives mål/indsatsområder fra vedtagne politikker og strategier samt øvrige mål/indsatsområder, der vedtages i forbindelse budgettet.

Målsætninger og indsatsområder

Byrådet har formuleret målsætninger for Kommunale Ejendomme, som er en del af bemærkningerne til budgettet. Disse målsætninger ses nedenfor.

Der er ikke vedtaget en sektorpolitik for Kommunale Ejendomme.

MÅLSÆTNINGER

Det er Byrådets målsætning, at vi skal fastholde og forbedre byernes og erhvervslivets udviklingsmuligheder:

- vilkårene for infrastrukturen fastholdes og forbedres

Det er Byrådets målsætning, at vi skal fastholde og forbedre borgernes sundhed:

- bygninger og tilknyttede arealers kvalitet og sikkerhed skal sikres

Det er Byrådets målsætning, at vi skal medvirke til, at det globale klima ikke forringes

Mål og Midler – Kommunale ejendomme

Effektmål i 2014-2017

Der udarbejdes tre til fem effektmål på hvert politikområde. Effektmål er målbare målsætninger, som retter fokus på effekten af kommunens ydelser for borgerne og samfundet.

	2014	2015	2016	2017
Udbygning af sociale relationer samt fysisk forskønnelse i landsbyerne <ul style="list-style-type: none"> Igangsætning af to områdefornyelsesprojekter i Viborg Kommune. Udbygning af sociale relationer i landsbyer med områdefornyelse. Projektperioden er 5-årig med evaluering i 2019.	Evaluering i 2019. Se også effektmålsskabelon.			
Tilfredsstillende rengøringskvalitet på kommunens institutioner <ul style="list-style-type: none"> Kontraktstyringsenheden oplever IKKE at skulle give karakteren 3- eller derunder i kontraktperioden Karaktergivningen henviser til den løbende kvalitetskontrol, se mere herom i effektmålsskabelon.	Målet forventes opfyldt	Målet forventes opfyldt	Målet forventes opfyldt	Målet forventes opfyldt (kontraktudløb 31.07.2017)
Økonomisk ansvarlig udlejning af kommunens udlejningsejendomme Det sikres, at driftsomkostningerne på udlejning som minimum kan dækkes af lejeindtægterne.	Målet forventes opfyldt	Målet forventes opfyldt	Målet forventes opfyldt	Målet forventes opfyldt

Mål og Midler – Kommunale ejendomme

Budgetramme

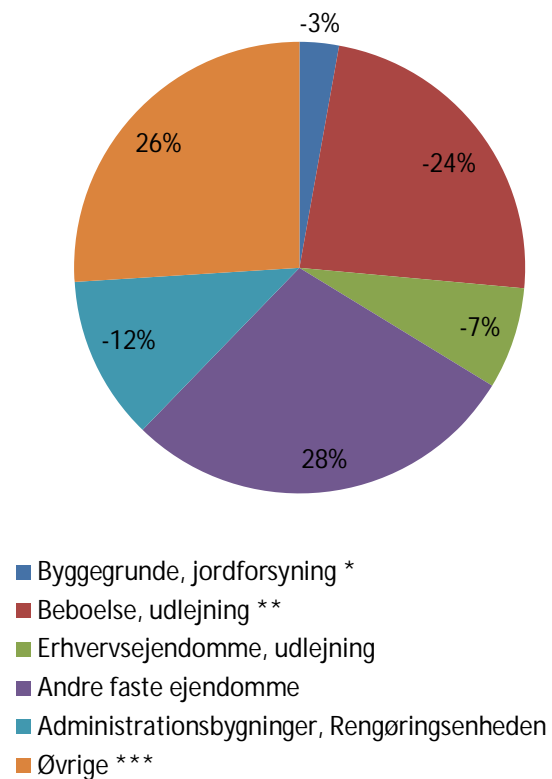
Budgetramme fordelt på hovedområder

Beløb i 1000. kr. og i 2014-priser	Resultat 2012	Budget 2013	Budget 2014	Budget 2015	Budget 2016	Budget 2017
Byggegrunde, jordforsyning *	-348	-255	-265	-265	-265	-265
Beboelse, udlejning **	-2.108	-3.408	-2.233	-2.193	-2.190	-2.190
Erhvervsjendomme, udlejning	-422	-686	-686	-686	-686	-686
Andre faste ejendomme	1.967	-312	2.695	2.697	2.697	2.698
Administrationsbygninger, Rengøringsenheden	-318	-170	-1.106	-1.080	-1.080	-1.081
Øvrige ***	2.536	2.405	2.455	2.455	2.455	2.455
I alt	1.306	-2.426	860	928	931	931

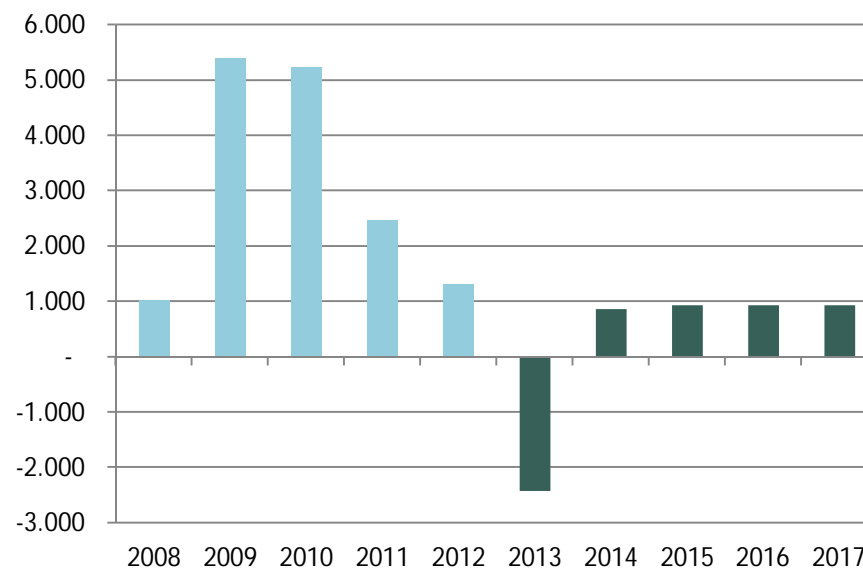
Mål og Midler – Kommunale ejendomme

Nøgletal

Nettodriftsudgifter fordelt på hovedområder (i procent)

Udvikling i udgifter fra 2008 til 2017 (1.000 kr., 2014 P/L)

Bemærkning: 2008-2012 er realiseret forbrug. 2013-2017 er det oprindelige budget

Budgettet til vedligeholdelse af bygningerne er efter 2010 overført til det nye politikområde under Økonomiudvalget - "Ejendomsvedligeholdelse (planlagt og periodisk)".

Mål og Midler – Kommunale ejendomme

Budgetforudsætninger

Udvikling i pris og mængde (1.000 kr., 2014 P/L)

	Pris (nettoudgift) i kr.			Mængde			Totale nettoudgifter i 1.000 kr.		
	Regnskab 2012	Budget 2013	Budget 2014	Regnskab 2012	Budget 2013	Budget 2014	Regnskab 2012	Budget 2013	Budget 2014
Faste ejendomme	(pris pr. kvm.)			(antal kvm.)					
11 - Beboelse - drift og vedligehold (kvm)	370	250	234	10.578	10.116	10.613	3.918	2.531	2.484
11 - Beboelse - lejeindtægter (kvm)	-570	-572	-541	10.578	10.116	10.613	-6.026	-5.782	-5.739
12 - Erhversejendomme - drift og vedligehold (kvm)	358	224	135	1.877	1.877	3.052	672	420	411
12 - Erhversejendomme - lejeindtægter (kvm)	-583	-589	-359	1.877	1.877	3.052	-1.094	-1.106	-1.097
13 - Andre faste ejendomme - drift og vedligeholdelse (kvm)	383	230	230	25.938	30.662	43.527	9.946	7.067	10.026
13 - Andre faste ejendomme - lejeindtægter (kvm)	-308	-241	-168	25.938	30.662	43.527	-7.979	-7.379	-7.331
Miljøbeskyttelse	(pris pr. toiletbygning)			(antal toiletbygninger)					
80 - Fælles formål (offentlige toiletter)	67.500	55.154	54.654	26	26	26	1.755	1.434	1.501
Rengøringsenheden	(pris pr. time)			(antal timer)					
50 - Rengøringsenheden - drift (timer)	192	213	164	129.781	142.910	9.474	24.941	30.485	1.558
50 - Rengøringsenheden - indenfor kontrakt -indtægter (timer)	-195	-217	-196	129.054	141.000	9.474	-25.107	-30.654	-1.852
50 - Rengøringsenheden - udenfor kontrakt -indtægter (timer)	-199	0	0	727	1.910	1.910	-145		
Øvrige nettoudgifter							426	560	899
I alt	-	-	-	-	-	-	1.307	-2.424	860

Mål og Midler – Kommunale ejendomme

Øvrige nettoudgifter uden pris-/mængdeforudsætninger (1.000 kr., 2014 P/L)

	Totale nettoudgifter i 1.000 kr.		
	Regnskab 2012	Budget 2013	Budget 2014
Jordforsyning			
02 -Boligformål - drift	8	121	117
02 - Boligformål - lejeindtægt	-8	-232	-231
03 - Erhvervsformål - drift	-3	108	106
03 - Erhvervsformål - lejeindtægt	-86	-93	-92
05 - Ubestemte formål - drift	118	374	362
05 - Ubestemte formål - lejeindtægt	-376	-532	-527
Faste ejendomme			
10 - Fælles formål		-157	1.022
15 - Byfornyelse	952	873	858
18 - Driftsikring af boligbyggeri - drift	25		
18 - Driftsikring af boligbyggeri - lejeindtægt	-269		
Fritidsfaciliteter			
35 - Andre fritidsfaciliteter	72	99	96
Rengøringsenheden			
50 - Rengøringsenheden - salg af varer og produkter	-7	-1	
Kontraktstyring - rengøring			
50 - 4% pulje			-812
Øvrige nettoudgifter			
I alt	426	560	899

Mål og Midler – Kommunale ejendomme

Forklaring af budgetforudsætninger

Udvikling i pris og mængde

Kommunale ejendomme:

Antallet af ejendomme udgør omkring 76, hvoraf de 18 er tilført i 2013. Selvom Byrådet har besluttet at sælge ud af ejendomme, som har tjent et rent boligformål, så kommer der nye ejendomme til i form af nedlagte institutioner.

Der er budgetteret med færre udgifter på driften af ejendomsmassen i 2014 end det har kostet i 2012.

Ejendomme i tomgangsdrift:

Der er tilført 2,9 mill. til genopretning af ubalance vedr. kommunale ejendomme i tomgangsdrift.

Offentlige toiletter:

Der er budgetteret med færre udgifter på driften af de offentlige toiletter i 2014 end det har kostet i 2012. Forbruget på driften af toiletterne er naturligvis størst i Viborg og Bjerringbro på grund af den højere benyttelse.

Rengøringsenheden:

Timeprisen for rengøring har over flere år været uændret.

Udbud af rengøring:

Der er afsat 2,4 mill. til drift af kontraktstyringsenheden og til den centrale pulje på 4%. Det fremgår dog ikke af tabeloversigten, idet

beløbet er indeholdt i fælles formål. De 812.000 der står som mindreforbrug er allerede afsatte midler fra 4% puljen.

Væsentlige ændringer i budgettet

Regnskabsresultatet for 2012 samt budgetopfølgningen pr. 31. marts 2013 er brugt som grundlag for budgetlægningen.

Jordforsyning:

Jord som på et senere tidspunkt skal byggemodnes udlejes til jordbrugsformål, så vidt det er muligt. Det forventes at give en samlet nettoindtægt på 265.000 kr. efter betaling for omkostninger til ejendomsskatter m.v.

Kommunale ejendomme:

Til den bygningsmæssige vedligeholdelse af de kommunale ejendomme, er der afsat 10 kr. pr. kvm.

Der er indtægter ved udlejning af de fleste af ejendommene til bolig- og erhvervsformål.

Ejendomme i tomgangsdrift:

Udgiften på ejendomme som er udbudt til salg bogføres på kommunale ejendomme..

Tilsvarende bogføres udgiften på ejendomme som ikke længere benyttes til deres oprindelige benyttelsesformål på kommunale ejendomme indtil de evt. overgår til et nyt offentligt formål.

Offentlige toiletter:

Der drives i alt 26 offentlige toiletter. Heraf er 9 beliggende i Viborg og 1 i Bjerringbro.

Rengøringsenheden:

Rengøringsenheden er efter udbudsrunder indskrænket til kun at omfatte Rådhuset og ca. 7 medarbejdere.

Timeprisen har været fastholdt i en årrække på 199,25. De timepriser som indgår i tabellen udvikling i pris og mængde i dette dokument er omregnet til 2014 niveau. Fastholdelse af timeprisen over en periode hvor udgiftsniveauet har været stigende, afdækker således en reel prisnedsættelse / effektivisering.